

KAPITEL 2

DESIGN AF GÅRDHAVE

I KIRKENS KORSHÆRS VARMESTUE I ODENSE

NY VARMESTUE – TOM GÅRDHAVE

Kirkens Korshær i Odense flyttede i år 2013 sin varmestue til nye lokaler i Østergade 55 på Østerbro. Østerbro er i perioden 2012-2016 i gang med en omfattende områdefornyelse, der sigter på "at udvikle Østerbro til en bæredygtig og sund bydel med plads til alle(...)".

Varmestuens indendørs rum og faciliteter var fra åbningen nydesignet og funktionelt veldefineret og talte f.eks. ét af bare tre stofindtagelsesrum på nationalt plan inklusive det nødvendige sundhedsfaglige personale, køkken og opholdsrum til spisning, hygge og spil og afslapning.

Den nye varmestue havde også med et ca. 300 m² gårdrum, som ved varmestuens åbning stod tomt og ikke aktivt blev benyttet af hverken personale eller brugere. Denne tekst handler om processen omkring gårdrummet i Kirkens Korshærs varmestue, som Kenneth Balfelt Team i samarbejde med Land+, brugere og personale i løbet af år 2014 udviklede til at blive en frodig og rekreativ gårdhave.

KONTRASTER

Den varmestue vi mødte i januar 2014 bestod grundlæggende af tre forskellige rum, *varmestue med stofindtagelsesrum* (indendørs), *de to opholdsgarager* (udenfor) og endeligt det *tomme gårdrum* (ligeledes udenfor). De to første rum var veldefinerede i forhold til funktion og brug:

Den indendørs varmestue som roligt opholdsrum med borde og stole til at sidde, spise og slappe af ved, fladskærms-tv'et er konstant tændt med lav lyd og sofaer, som ofte bruges til at kokske ud på. I centrum af rummet er der en køkken-ø, hvorfra personalet uddeler mad og kaffe til brugerne. Når der er frokost spiser alle i samme lokale, en gang i mellem spiller en medarbejder skak med en bruger og ikke så sjældent ryger ansatte og brugere cigaretter sammen udenfor. Æstetisk og funktionelt er det institutionelt indenfor.

En bruger, Michael, nyder stilheden i gårdhavens fjerne rekreative hjørne.

Alt er lyst, bordene altid pænt ryddet og der er linoleum, neonagtigt lys, grå, hvide og sorte farver. Der er forventninger om en rolig omgangsform, som også bliver efterlevet. Alle snakker sagte og hvis man hæver stemmen eller er højroset bliver man bedt om at gå udenfor.

Bevæger man sig ud af det institutionaliserede opholdsrum og længere ind igennem gårdens kantede sti er det uundgåeligt ikke at bemærke de tre skure, som er sidste stop inden det store gårdrum. Uundgåeligt, fordi det er her størstedelen af brugerne opholder sig – og fordi luften bliver tyk og sød som i et, ja, drikke- og rygeskur. Livet i skurene er en fest, bogstaveligt talt. Her er (næsten) kun de regler, som brugerne internt aftaler. Her ryger, drikker, handler, taler, råber, skændes og stener de. Går man ind i skurene bliver man mødt af mange forskellige øjne: både de venlige og imødekomende, men også de stive og skæve øjne, de trætte og

sumpede øjne og en sjælden gang, sidst på måneden, de mistroiske og til tider uvenlige øjne.

Lige så ordentligt der er indenfor, lige så kaotisk og festligt er der udenfor i skurene. Skurene er brugernes frirum, hvor de ikke behøves at gøre sig umage med at skjule adfærd, der udenfor varmestuens matrikel utvivlsomt vil opleves suspekt. Heller ikke selvom brugerne på sin vis kan overvåges igennem varmestuens store glasfacade eller gennem kontorene på første sals vinduer. Brugere ved godt at personalet alligevel kun blander sig, hvis stridighederne kammer over, hvis der er tegn på slagsmål eller åbenlys handel med stoffer.

Bevæger man sig videre fra skurene kommer man til projektets omdrejningspunkt, det ca. 300 kvadratmeter kantede gårdrum. Som man kan se på billederne var der ikke meget at bruge det tomme og udefinerede gårdrum til:

Gårdrummet, som det så ud fra oven og fra jorden – med kridtoptegning af det nye. Udover at sidde på et par borde-bænkesæt var der ikke meget at give sig til.

Skuret med de to ikke-forbundne rum. En presenning forsøger at skærme for vinden. Det er klart det midterste rum, som brugerne mest befandt sig i, hvorfor det også lynhurtigt blev trangt og tilrøget.

Inderummet under workshop med brugere og personale.

BRUGERINVOLVERING:

PROCES – KONTEKSTFORSTÅELSE

Gårdhaveprojektet, der begyndte i januar 2014 og åbnede officielt i oktober samme år, er baseret på samtaler og tid. Samtaler og tid *en masse!*

Hvordan begynder man en designproces af et tomt gårdrum, hvis primære målsætning er at det skal være for varmestuens brugere og personale og at det skal kunne rumme brugernes hunde? Vi lærer brugerne indgående at kende. Eller rettere, vi forsøger at forstå og sætte os ind i situationen i det nye gårdrum, i brugerne ønsker og drømme og behov for livet og dagligdagen i varmestuen og det tilstødende gårdrum, i stedets nuværende værdier, såvel de positive og de negative, lige fra varme og næstekærlighed til mistro og tyveri, som de værdier brugerne ønsker fremover ønsker skal gennemstrømme stedet.

At tale om værdier er et højtflyvende sted at starte. Men det er ikke desto mindre essentielt for vores arbejde at forstå den kontekst vi befinder os i, at forstå hvilke værdier, som vores arbejde skal understøtte. I vores samtaler med brugerne – i plenum, i mindre grupper eller enkeltvis – var det særligt de negative værdier, som de berettede om: Varmestuens omgangsform, fortalte brugerne, var forbundet med mange ”konflikter”, som ofte endte i ”skænderier og vold”. Det var især i skurene med mange brugere klempt sammen på få kvadratmeter og i mange forskellige sindsstemninger, at bølgerne kunne gå højt. Vi mødte mistro og mistillid i blandt brugerne, som beskrev hvordan de konstant holder deres ejendele tæt på kroppen fordi de ellers frygter at deres ting vil blive stjålet.

Workshop om faciliteter og funktioner.

Livet i gårdrummet var dog langt fra udelukkende negativt. På helt normale hverdage oplevede vi – udover skyggesiderne – også en varme, lethed og opløftet stemning blandt brugerne og masser af humor. Brugerne fremhævede fællesskabet, som noget der er værd at værne om og beskytte. Flere af brugerne kender hinanden igennem mange år så der er også, til en vis grad, solidaritet i mellem dem, de prøver så vidt muligt at beskytte hinanden, f.eks. ved at besøge dem, de ikke har set i et par dage.

Udvælgelse af referencefotos om æstetik, stil og typer af møbler.

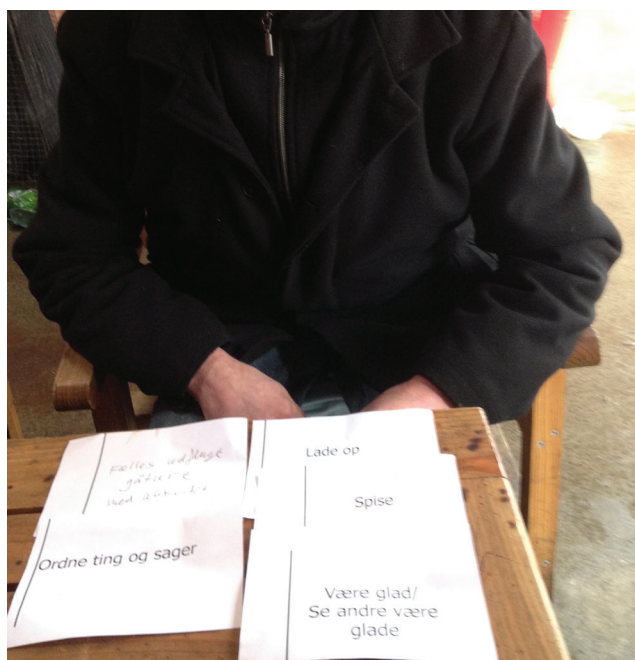
Den store forskel på dette miljø og – undskyld udtrykket – ”normale” miljøer, er, at vi andre selv vælger, hvornår vi gerne vil interagere med andre og indretter vores rytme og energi efter det. Hvor mange mennesker vælger at blive hjemme, hvis de er uoplagte eller lettere syge, så møder brugerne op i varmestuen i alle slags sindsstemninger (som kan skifte mange gange i løbet af bare én dag) og fysiske tilstande. Det er altså ikke underligt at der en gang i mellem sker en hurtig konfliktoptrapning mellem brugerne og i den henseende er kulturen og stemningen i varmestuen konstant skrøbelig og sårbar og kan hurtigt ændre sig fra det muntre og lette, til det kaotiske, på ingen tid. Især udenfor i skurene, hvor de mange brugere (flere brugere end der er siddepladser til) befinder sig i alt slags vejr, i alle sindsstemninger og i alle grader af påvirkethed.

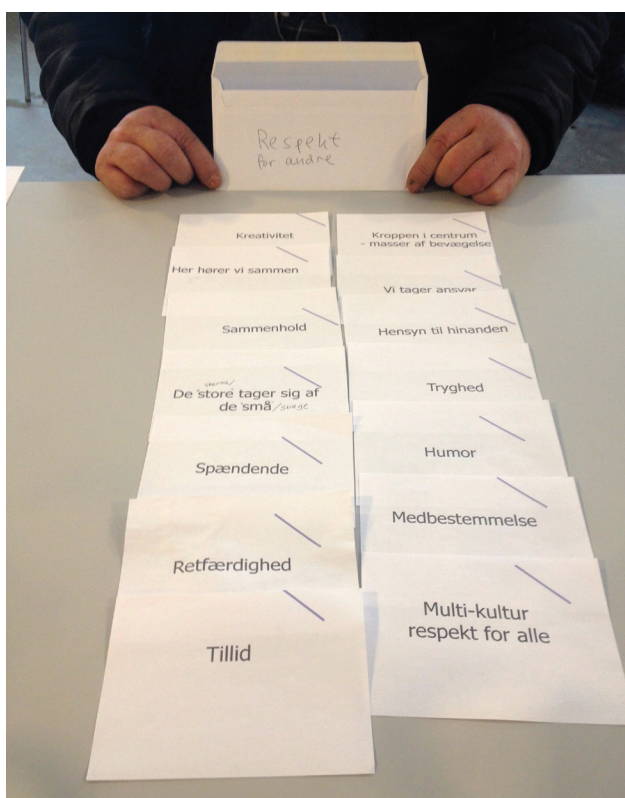
Vores møder med brugere og varmestuens personale har konkret taget form af skiftevis workshops i små eller større grupper, møder i plenum og samtaler én til én. Hver gang vi har mødt op i varmestuen, har vi haft en konkret agenda og viden med henblik på at bidrage til én samlet kontekstanalyse. Vidensindsamlingen kan altså med fordel ses som en tragt, hvor vi har indledt med spørge til stedets overordnede situation, til hverdagen og hvilket liv og værdier de i almindelighed gerne vil have i varmestuen med de andre brugere og personale. Herefter har vi gradvist nærmet os brugernes mere konkrete behov og ønsker for gårdrummet og de specifikke designrammer, herunder æstetik.

VÆRDIER, FUNKTIONER, AKTIVITETER OG ÆSTETIK

På et tidspunkt havde vi sammen med brugerne og personalet dannet os et tilstrækkeligt billede af, hvad det var for et sted vi kommet til og hvilke omstændigheder, der skabte et kontrastfyldt miljø udenfor i skurene sammenlignet med indenfor i varmestuen. Vi fortsatte herefter samtalerne med henblik på at fremanalysere brugernes ønsker til værdier, aktiviteter, funktioner og æstetik: hvad har de lyst til at varmestuen (inklusiv gårdrum) kan tilbyde af aktiviteter fremover?

Det er stort tema at spørge ind til og som vi nu vil vise bliver der da også svaret på flere forskellige niveauer: nogle brugere fokuserede først og fremmest på at forbedre det eksisterende og havde på forhånd forberedt en færdiglavet plan for, hvordan skurene kunne opgraderes, som de gerne vil have vi skulle følge til punkt og prikke. En del brugere tillod sig heldigvis også at lade sig rive med og drømme om tiltag, situationer og tilstande, som lå ud over dét, der allerede var en del af deres hverdag.

Brugere svarer på værdier, stemninger, regler, aktiviteter, etc.

Vi mødte altid ind om formiddagen, mellem 10 og 11, indtil varmetuen lukkede klokken 14.30. Det var mest givende at tale med brugerne tidligt på dagen og ikke sidst på måneden. Tidligt på dagen, fordi de endnu ikke er for påvirkede af alkohol eller stoffer, og tidligere på måneden (frem for i slutningen), da brugerne har penge og ofte er roligere, end eksempelvis de sidste dage i måneden, hvor manglen på pengene for manges vedkommende betyder mangle på påvirkning af stoffer og alkohol – og dermed vender det som der er behov for at flygte fra, tilbage.

Vi var ofte 2-4 fra Kenneth Balfelt Team (Simon, Kenneth, Simone og Olivia) og delte vi os op i små grupper med medbragte "inspirationskort" og/eller billeder. Inspirationskortene bestod af tekst eller billeder inden for den konkrete ramme som vi spurgte ind til – f.eks. værdier, stemninger, regler, funktioner og aktiviteter. En gang i mellem mødtes vi alle sammen i plenum. Plenum-møder er fremmest nyttige i forhold til at introducere og opsummere en procesfase – en måde at sikre sig på at alle på én gang er samlet og kan høre, diskutere og kvalificere arbejdsgruppens findings.

Valg af æstetik for møbler.

Hvor involveringens første fase mest bestod af uformelle samtaler, f.eks. på baggrund af simple kort med et udsagn, som brugerne blev bedt om at forholde sig til, tilstræbte vi i de senere designfaser at blive så visuelt konkrete som muligt. Derfor tog vore samtaler udgangspunkt i billeder, f.eks. af forskellige former for siddemøbler eller siddemøbler med forskellige æstetiske udtryk.

Land+ konstruerede en fleksibel model – som stadig var et sted i processen, hvor den var muligt at ændre – af skumpap af gårdrummet, som vi og brugerne kunne bruge til at afprøve forskellige indretningsmuligheder.

Billeder fra brugerinvolveringen. Dialogen med brugerne bestod i en række forskellige mødeformer, lige fra de større samlinger til de små, intime workshops. Nogle gange bad vi brugerne forholde sig til konkrete spørgsmål eller billeder, en anden gang foregik diskussionen på baggrund af en skummodel af gårdrummet, hvor man kunne flytte rundt på interiør og møbler med henblik på at kvalificere indretningen.

FINDINGS FRA INDDRAGELSEN

I det følgende præsenterer vi pointer, principper og ønsker, som brugerne havde til den fysiske indretning af gårdrum:

DET VELFUNDERENDE UDERUM

Hvad gør "et velfunderende uderum"? Udemiljøet skal være alsidigt og brugbart til mange forskellige aktiviteter. Fordi brugerne er meget forskellige skal interiøret, f. eks. borde-bænkesæt, gøre det muligt at sidde i forskellige grupperinger efter behov. Det åbne gårdrum skal tilbyde læ og skygge, så man kan søge væk fra solen og regnen.

OPGRADERING AF SKURENE

Brugerne var godt forberedt på at vi ville komme og spørge dem om, hvordan gårdrummet skulle udvikles. Så velforberejdede, at de afleverede en liste over tiltag i skuret, som de gerne vil have vi skulle følge. Listen indeholdt bedre og flere siddepladser (behov), f.eks. langs kanten (løsning), mere plads generelt (behov) eventuelt ved at skabe en åbning til det tilstødende skur mod gårdrummet (løsning), der på det tidspunkt ikke var i nævneværdig brug.

Et par af hundeejerne efterspurgte desuden gode løsninger til deres hunde, som på daværende tidspunkt løb frit rundt uden opsyn, da der var hverken kroge eller andre muligheder for at sætte sin hund, hvis f.eks. skulle indenfor i opholdsrummet, stofindtagelsesrummet, toilet eller andet.

AKTIVITETER, DER FREMMER FÆLLESSKABET

Mange brugere ønskede en mere aktiv hverdag i varmetuen. De manglede simpelthen "noget at give sig til". Ligesom flere beskrev, hvordan det smitter at opleve andre gøre noget, der gør dem glade – også selvom de ikke nødvendigvis selv deltager i aktiviteten. Vi forstår brugernes ønsker til aktiviteter i fællesskab og/eller alene på tre niveauer, som varmetuen i sin helhed bør kunne tilbyde:

- At være alene, men i et fællesskab: Brugeren befinder sig i et rum, hvor der er andre tilstede, men orienterer sig om en indadvendt aktivitet. Det kan f.eks. være at læse i en bog, en avis, lægger kabale, kokser eller lignende.

- Fælles passiv: Brugerne laver noget sammen, men er ikke direkte afhængig af andre brugeres respons eller engagement. En aktivitet hvor brugerne får en fælles reference. Det kan være tv, foredrag, koncert, et bål eller en naturoplevelse (springvand, blomster).
- Fælles aktiv: Aktiviteter der er afhængig af andres deltagelse. Det kan være spil, dialog, petanque osv.

De mest populære – og konkrete – forslag, også blandt personalet, var en petanquebane. Som det blev pointeret, så er petanque en aktivitet, hvor kan alle i princippet kan deltage: få er virkelig gode og færre virkelig dårlige til petanque. I det hele taget var der opbakning til aktivitetsforslag, som kan samle og styrke fællesskabet på tværs. Ud over petanque var der også ønsker om grill til udendørs fællesspisning og en bålplads til hygge.

Aktiviteterne behøver, som nævnt, dog ikke kun være noget, der skal ske aktivt og i fællesskab med andre. Det handler det næste punkt om:

DET ROLIGE HJØRNE

Er der én ting, som varmetuen i sin helhed ikke tilbød, så var det ro, privatrum og alenetid. Skurene er altid velbesøgte og festlige, varmetuen er åben og overvåget. Som flere beskrev, så manglede der "noget", der kan hjælpe med at få pulsen helt ned, noget man kan fordybe sig i – og gerne over længere tid. Som f.eks. dét at rode i jorden og at opleve planter gro, eller bare sidde passivt og roligt og stirre ned i et rislende springvand eller lytte til naturens lyde, f.eks. fuglekvidder. "Den healende natur", var der en der kaldte det. Med vores erfaring fra at lave terapihave i Halden Fængsel i Norge, kunne vi bringe naturen ind som indretningsselement.

VÆRDIG OG LIGE ADGANG

Er der én ting, som sidder i kroppen hos brugerne, så er det at føle sig ekskluderet, som de føler sig i resten af byen. Ekskluderet, fordi de ikke må sidde på de bænke de har lyst eller fordi de slet og ret bliver fjernet. Derfor er det altafgørende, at der bliver skabt lige adgang for alle i varmetuens lokaler og i gårdrummet – for mænd, kvinder og personer med og uden handicap og/eller kørestol og gangstativ.

Haven kan bl.a. bruges som fælles aktivitet imellem brugere og personale, sådan at de får et hyggeligt omdrejningspunkt.

EJERSKAB OG MEDBESTEMMELSE Gennem DELTAGELSE I BYGGEPROCESSEN

Mange af samtalerne handlede egentlig ikke om det kommende gårdrum, men lige så meget om selve byggefasen. Flere af brugerne gav direkte udtryk for at de gerne ville deltage i byggeriet af det kommende gårdrum og herigennem gen-aktivere gamle og nogen gange glemte evner. En del af brugerne er uddannede inden for forskellige håndværk og ville gerne være med til at skabe noget, der er "vores" (brugernes), gøre gårdrummet til et varetegn, som kan gøre dem stolte.

LETTERE SAMVÆR MELLEM BRUGERE OG PERSONALE

Vi kom frem til, at et af målsætningerne med gårdrummet skulle være at skabe et rum, hvori personale og brugere kan være sammen og interagere på en "tredje måde" – sammenlignet med før processen gik i gang. Altså skabe et rum, hvor omgangsformen ikke er 100% på personalets præmisser som i det institutionaliserede rum indenfor, og tilsvarende ikke er 100% på brugernes præmisser, som i de festlige drikkeskure udenfor.

DEN NYE GÅRDHAVE

Det var ikke et svært valg for os, brugerne og personalet at det tomme gårdrum skulle omdannes til en smuk og rekreativ gårdhave. Nærmest alle inputs fra brugerinvolveringen pegede i den retning – også selvom det sjældent blev formuleret direkte. Når valget endte på at bygge en gårdhave var det fordi gårdhaven som samlede koncept var det bedste svar på de behov og ønsker, som vi i brugerprocessen analyserede os frem til. En gårdhave, som kan bløde op på stemningen op i varmestuen, fungere som bindeled mellem det institutionaliserede inderum og det kaotiske drikkeskur, og derigennem lette omgangen mellem personale og brugere. En gårdhave, hvor alle velkomne og som man let komme rundt i med gangstativ og kørestol. Hunde og deres ejere er der ligeledes tænkt på. De kan enten blive ved deres ejer eller boltre sig i én af de to hundegårde med

hundehus. Ligesom at forskning og praksis viser at det generelle stress og angst niveau som mange brugere dør med, kan dæmpes med naturen.

I forhold til aktiviteter blev det efterspurgt at skabe et sted, hvor man både kan være mere aktiv i fællesskab, og samtidig være alene og koble af. Derfor er gårdhaven zoneopdelt i forhold til aktivitetsniveau. Der er “festen”, som er skurene og lige udenfor dem. Der er et mere stille fælles areal med bordebænkesæt og pergola samt en stille kontemplativt område i baghaven med springvand og høje græssiv. Derfor er det, som man kan se på billedet området tættest på varmestuen og skurene der i største grad ansporer til fællesaktiviteter og samvær, hvad end det er hygge, spise og grill på træterrassen og under pavillonen, eller om det er petanque på den nye bane centralt på pladsen.

Overview af det nye gårdrum og dets forskellige aktivitetszoner og aktivitetsmuligheder, f.eks. petanque, grill og hygge under espalier. Jo længere ned i gårdrummet man går, desto mere ro og privatliv er der.

Skurene er der hvor der var mest aktivitet, før gårdhaven blev bygget. I dag er der også stor aktivitet omkring petanque banen.

Petanque banen, som er blevet en stor attraktion og som benyttes dagligt. Ved siden af er overdækning og bænke.

Bevæger man sig længere "ned" igennem gårdhaven er der mulighed for at koble af alene på det nye tilbagelæ-nede siddemøbel, hvorfra man kan sidde helt alene og stirre op i luften eller på et af de nærliggende blomster-bede eller sidde i selskab med en god ven om en stille samtale.

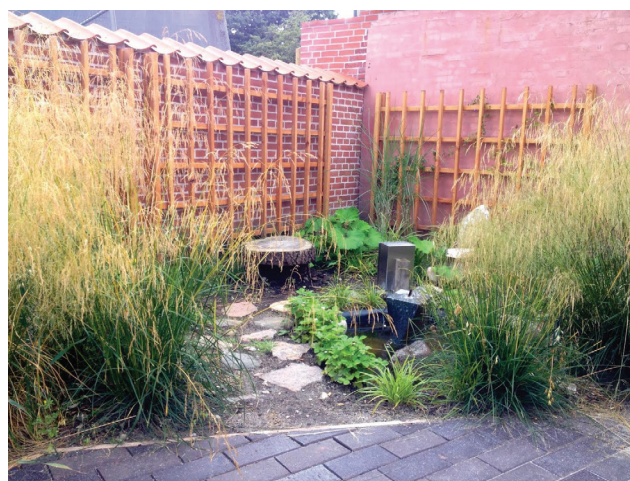
FRA DRIKKESKUR TIL HAVESKUR

Det var imidlertid ikke bare gårdhaven, som skulle indrettes – også deres udendørs skure.

De to skurrum var adskilte, trange og vindblæste da vi ankom, og der var ingen steder at sætte sine ting. Det første vi derfor gjorde var at hæve gulvet fra jorden med et trægulv af jotobatræ for at modvirke fodkulde.

Trægulvet fortsætter ud i gårdhaven og bliver derfor samtidig en træterrasse, der visuelt forbinder inde og ude. Skurfacaderne fik også et makeover: For at få solen til at opvarme de ellers lidt klamme og kolde skure og styrke forbindelsen mellem skur og gårdrum åbnede vi facaden op mod gårdhaven via to nye store indgange, så man inde fra skuret også kan tage del i eller nyde livet i gårdhaven. Facaden mod varmerstuen forbliver fortsat visuelt gennemsigtig, om end der nu er blevet installeret store ruder, der også skærmer for den værste blæst. Vi skabte også mere opholdsplads for brugerne ved at åbne de adskilte skurrum op med en gennemgang og et vindue og købte nye og flere borde-bænke-sæt i den foretrukne træstil. Sammen med brugerne satte vi desuden hylder op, der både kan bruges til opbevaring og samtidig bruges som et ståbord/bardisk, man kan læne sig op ad – det var i øvrigt to af brugerne, Peder og Michael, der designede og byggede bardisken.

Æstetisk fik skurene en kunstnerisk udsmykning på skurenes bagerste vægge. Kunstværket, som Kenneth Balfelt Team og brugerne samarbejdede om at opsætte, består i det ene rum af små ca. 10 cm høje overskårne træstammer, som er sat sammen til en figur på en træplade med en hylde. I det andet rum er det store skiver af træstammer som er ophængt i et forløb på væggen sammen med hylder.

Siddemøbel og springvand bagerst i haven.

Kunstudsmykning af Kenneth A. Balfelt. Skabt i samme tematik som gårdhaven med ud fra en abstrakt ikke-rationel tilgang. Ikke alt i brugerne liv er lige til at forstå og rationalisere over.

Kunstudsmykning af Kenneth A. Balfelt.

Hygge og afslapning i ny gårdhave på gårdhavens nye træterrasse eller omkring planterkasserne. En del af planterne er spiselige.

Den nye gårdhave er udstyret med to hundegårde med hundehuse, der er placeret tæt på de nye haveskure, så brugerne kan sætte hundene, men så de stadigvæk er i lige i nærheden.

BYGGEFASEN

Når man i normale byggeprojekter når dertil, at et projekt skal bygges, efter at inddragelsen, planlægningen og designfasen er afsluttet, er det oftest et udefrakommende byggefirma, der får opgaven at færdiggøre projektet. I denne proces ville vi imidlertid gerne prøve noget andet. I andre af vores projekter, f.eks. Enghave Mini-park og Folket Park (begge i København), har vi haft stor succes med at bygge sammen med de involverede. Vores erfaringer viser at der er både demokratiske, imagemæssige og personlige udviklingspotentialer i at inddrage brugere i bygge- og implementeringsfasen. Da vi ligeledes mødte ønsket om at deltage i byggeriet fra brugernes side, virkede det endnu mere tiltrækkende. Vi besluttede derfor at selve byggefasen i gårdumspro-

jektet også skulle have et socialt aspekt. For det første skulle arbejdet udføres af Odense kommunes sociale entreprenørselskab og beskæftigelsesprojekt Bygningsrenovering. Selskabet, under ledelse af Henning Storm, tilknytter personer der er på kanten af arbejdsmarkedet, som aktiveres og udvikler sine kompetencer igennem det praktiske byggeri. Byggefolkene Olsen, Thomas og de andre gutter, stod for det lange seje træk og det grundlæggende arbejde med at bygge og færdiggøre gårdhaven og skurenes forvandling fra drikkeskur til haveskur.

For det andet besluttede vi at udsmykningen af gårdummet og opsætning af kunstværk samt konstruktion af ståbord/bardisk skulle ske i samarbejde mellem

En brugerekspert i træ.

Peder og Michael, brugere af varmestuen, er i gang med opsætte den bardisk på væggen, som de har bygget. I baggrunden samarbejder Kenneth Balfelt og med en anden bruger om at opsætte haveskurets kunstneriske udsmykning.

Kenneth Balfelt Team og brugerne. Og hvorfor så det? For vores vedkommende er byggerifasen en "overset" fase i byudvikling, en fase, der ofte ikke opnår en række åbenlyse potentialer. For det første handler involvering af brugere i byggefasen om at fuldende projektet i sin helhed, at sørge for at brugerne er medskabere af projektet fra det starter til det står færdigt, fra idéudvikling, design, prioritering til planlægning og byggeri. Det handler selvfølgelig også om ejerskab: brugerne skal være glade, stolte og passe godt på det nye sted, som var det deres eget. Og hvem ved, måske er der nogle brugere, der lader sig inspirere og (gen)opdager tidligere eller glemte færdigheder? Måske kan aktiv deltagelse i byggeri være et lille step mod bedre selvtillid og selvværd, der igen kan føre til nye step mod aktiv deltagelse i meningsfulde opgaver.

Fra byggeprocessen.

Derudover handler det også om, at der blandt brugerne er ressourcer, ofte "glemte" eller i bero, som det vil være kontraproduktivt ikke at gøre brug af. Mange af brugerne har mange års erfaring inden for forskellige håndværk, herunder tømrere, brolæggere, smede og så meget andet. Kenneth Balfelt Team bestod i processen, med undtagelse af billedkunstner Kenneth Balfelt, af akademikertyper, henholdsvis en sociolog, antropolog og en byplanlægger. Derfor opstod der til tider den særlige situation at "ekspertrollen" blev vendt på hovedet: at det var brugerne, der tog styringen og viste rådgiverteamet, hvor skabet skulle stå.

Og hvordan gik det så i praksis? Alle fik muligheden for at deltage i byggeriet, og det var naturligvis langt fra alle, der i praksis tog del i byggeriet. Dem, der deltog kvalificerede imidlertid projektet, f.eks. Peder og Michael, der designede og byggede ståbordet, men også andre, der hjalp Kenneth med at opsætte kunstværket på væggen og dermed var med til at komponere det endelige forløb. Det skulle ligeledes have været brugere, som skulle designe og opmure grillen ved træterrassen. Et projekt, der ikke blev til noget da hovedpersonen i samme periode skulle på afvæning.

Det er udfordrende at aktivere brugerne i byggeriet, deres energiniveau afhænger af sinds- og kropstilstand og kan variere enormt i løbet af dagen og fra dag til dag. Vi havde håbet, at brugerne af varmestuen kunne spille en større rolle i det store gårdhavebyggeri i samarbejde med Bygningsrenoverings team, end der skete i praksis.

